

Politický systém ČR

Anotace

Cílem kursu je analýza politického systému od vzniku ČR do současnosti. Předmětem zájmu bude mimo jiné ústavní pořádek ČR, vnitřní členění státu, volby, politické strany, stranický systém a faktory, které jej ovlivňují, a také nástin problematiky organizovaných zájmů a politické kultury.

Literatura

Základní povinná literatura:

Cabada, L., Vodička, K.: Politický systém České republiky, Praha 2007

Malíř, J., Marek, P. a kol.: Politické strany. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a v Československu 1861-2004, Brno 2005

Ústava České republiky, úst. zák. č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších novel

Listina základních práv a svobod, usnesení předsednictva ČNR ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

další zákony týkající se politického systému (volební zákony, zákony o jednacích řádech Poslanecké sněmovny a Senátu, zákon o politických stranách, zákon o Ústavním soudu...)

Doporučená literatura:

Balík, S. (ed.): Komunální volby v České republice v roce 2002, Brno 2003

Balík, S., Hloušek, V., Holzer, J., Šedo, J.: Politický systém českých zemí 1848-1989, Brno 2003

Brokl, L.: Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky, Praha, 1997

Dvořáková, V., Gerloch, A.: Krystalizace struktury politických stran v České republice po roce 1989 : sborník příspěvků z vědecké konference, Praha, 1996

Fiala, P. (ed.): Politický extremismus a radikalismus v České republice, Brno, 1998

Fiala, P., Herbut, R. a kol.: Středoevropské systémy politických stran, Brno 2003

Fiala, P., Holzer, J., Strmiska, M. a kol.: Politické strany ve střední a východní Evropě, Brno 2003

Fiala, P., Mikš, F. (eds.): Česká konzervativní a liberální politika. Sborník k desátému výročí založení revue Proglas, Brno 2000

Filip, J.: Ústavní právo. D. 1, Základní pojmy a instituty ; Ústavní základy ČR, Brno 1999

Gallagher, Michael; Laver, Michael; Mair, Peter (2006). Representative Government in Modern Europe. New York: McGraw Hill

Gerloch, A., Hřebejk, J., Zoubek, V.: Ústavní systém České republiky, Praha, 1999

Honajzer, J.: Občanské fórum: vznik, vývoj a rozpad, Praha, 1996

Klicperová-Baker, M., Feierabend, Ivo K. a kol.: Demokratická kultura v České republice, Academia, Praha 2008

Kostelecký, T.: Political Parties after Communism: Developments in East-Central Europe. Washington: Woodrow Wilson Center Press, 2002

Koudelka, Z.: Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001, Praha 2001

Kunc, J.: Stranické systémy v re/konstrukci: Belgie, Itálie, Španělsko, Československo, Česká republika, Praha 2000

Kunc, J., Dvořáková, V.: O přechodech k demokracii, Praha 1995

Kunštát, D. (2007). Sociální a demografický profil voličského zázemí českých politických stran. Naše společnost. (on-line: www.cvvm.cas.cz/upl/nase_spolecnost/100066s_Volici.pdf)

Lebeda, T.; Linek, L.; Lyons, P.; Vlachová, K. et al.: Voliči a volby 2006. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007

Linek, L., Mrklas, L., Seidlová, A., Sokol, P. (eds.): Volby do Poslanecké sněmovny 2002, Praha 2003

Matějů, P., Vlachová, K.: Krystalizace politického spektra a faktory působící na volební rozhodování v ČR, in: Sociální trendy 8/1997, Praha

Možnosti úpravy či reformy volebního systému v České republice (12. března 1999 ; Praha), sborník

Mrklas, L.: Česká republika, in: Kubát, M. a spol.: Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy, Praha 2004

Novák, M.: Jakou demokracii pro nové demokracie, Brno 2001

Novák, M.: Une transition démocratique exemplaire?, L'émergence d'un système de partis dans les pays Tcheques, Praha, 1997

Novák, Miroslav; Lebeda, Tomáš a kol. (2004). Volební a stranické systémy. ČR v mezinárodním srovnání. Plzeň: Aleš Čeněk

Pavlíček, V., Hřebejk, J.: Ústava a ústavní řád České republiky, Praha 1994

Pecka, E.: Politická kultura v ČR, Praha 2000

Šaradín, P.: Teorie voleb druhého řádu a možnosti její aplikace v České republice, Univerzita Palackého, Olomouc 2008

Šimíček, V. (ed.): Volební kampaň v ČR, Brno 2002

Večerník, J.: Zpráva o vývoji české společnosti 1989-1998, Praha 1998

Metody výuky

Přednášky s následnými diskusemi

Požadavky ke zkoušce

zkouška skládající se:

- a) seminární práce na vybrané téma
- b) z písemného testu ověřujícího základní znalosti

Hodnocení odpovídá opatření děkanky č. 17/2018.

Hodnocení:

100 % - 91 % ... A

90 % - 81 % ... B

80 % - 71 % ... C

70 % - 61 % ... D

60 % - 51 % ... E

pod 50 % ... F

Sylabus

Struktura kursu:

1. Politická kultura v ČR
2. politická transformace a konsolidace demokracie
3. Ústava ČR - vznik, základní ústavní a politické principy
- 4.-5. Parlament ČR - postavení, funkce a vnitřní členění, ústavodárný a zákonodárný proces, problémy českého parlamentarismu
- 6.-7. Prezident republiky, vláda ČR, Ústavní soud, Nejvyšší správní soud, obecné soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka, veřejný ochránce práv...
8. Veřejná správa v ČR, komunální a regionální politika
9. Volby a volební systémy
10. Politické strany - vývoj od vzniku samostatné ČR

11. Stranický systém - formát a mechanismus

12. Organizované zájmy v české politice